

A következő évtizedig tartó Agenda a fenntartható fejlődésről, melyet az Egyesült Nemzetek Szervezete fogadott el, a nemzetközi közösség válasza a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos globális kihívásokra és tendenciákra. Ez a menetrend, melynek gerincét a fenntartható fejlesztési célok adják, átalakító hatású politikai

keretet kínál a szegénység felszámolásához és a fenntartható fejlődés globális szinten való eléréséhez. A menetrend kiegyensúlyozottan foglalkozik a fenntartható fejlődés gazdasági, szociális és környezeti dimenziójával és kitér olyan kulcsfontosságú kérdésekre is, mint a kormányzás, valamint a

békés és befogadó társadalmak. Megállapítja, hogy a menetrend általános és konkrét céljai alapvetően függnék egymástól. A menetrendet teljes egészében végre kell hajtani, nem csupán egyes kiválasztott részeit. Ez a menetrend arra törekszik, hogy senkit ne hagyjon hátra, illetve hogy a leginkább lemaradtakat

érje el elsőként. A millenniumi fejlesztési célok fenntartható fejlesztési célokká alakulása jól tükrözi a globális fejlődéssel kapcsolatos szemlélet változását. Ez a szemlélet, mely a fenntartható fejlődésen és az emberi jogokon alapul, teljesen összhangban áll az Európai Unió által vallott értékekkel és

elvekkel. A többszereplős partnerségek kulcsfontosságúak a fenntartható fejlesztési célok megvalósításában. Az Európai Unió és tagállamai elkötelezetten vallják, hogy mindenki számára méltóságteljes életet kell biztosítani, melyben összeegyeztethető a gazdasági jólét és hatékonyság, a békés

társadalom, a társadalmi befogadás és a környezetünkért való felelősségvállalás. Ennek során erőfeszítéseinket a szegénység felszámolására, a sebezhetőségek csökkentésére és az egyenlőtlenségek kezelésére fogjuk összpontosítani annak érdekében, hogy senkit ne hagyjunk hátra. Ezzel a menetrenddel

az Európai Unió és tagállamai egyúttal egy erősebb és fenntarthatóbb, inkluzívabb, biztonságosabb és virágzóbb Európai Uniót is építenek. Az Európai Unió és tagállamai ennek a menetrendnek a fényében reagálnak majd az aktuális globális kihívásokra és lehetőségekre. Ezt a menetrendet mind belső, mind

külső politikájukban végre fogják hajtani, még hozzá átfogó és stratégiai megközelítést alkalmazva. Kiegyensúlyozott és egységes módon integrálják a fenntartható fejlődés három dimenzióját, ügyelve a különböző fenntartható fejlesztési célok közötti összefonódásokra, valamint hazai fellépéseik nemzetközi

és globális szinten gyakorolt tágabb hatásaira is. E közös célkitűzések megvalósítása szempontjából meghatározó jelentőségű, hogy az Európai Unió egységesen lépjen fel. Az Európai Unió és tagállamai ezért kötelezettséget vállalnak arra, hogy javítják együttműködésüket. Nagyobb összetartozásra van

szükség a tagállamok és az uniós intézmények között. Az Uniónak és tagállamainak egyesülniük kell a sokszínűségben, felhasználva különféle tapasztalataikat és szemléletüket, és szem előtt tartva viszonylagos előnyeiket. A politikai párbeszéd fontos színtere a fejlesztéspolitikai elvek előmozdításának, emellett

megelőző jellegű is, mivel célja az, hogy biztosítsa az Európai Unió által vallott értékek érvényesülését. Az Európai Unió és tagállamai az általuk folytatott politikai párbeszédbe beépítik majd az emberi jogok tiszteletben tartásának, a demokráciának, a jogállamiságnak és a nemek közötti egyenlőségnek a kérdéseit. Ez

a párbeszéd a partnerországokkal kormányzati szinten és azon túl fog zajlani, valamint az uniós fellépés egyik fő platformjaként szolgál majd a közös elképzelések kialakításának, az eredmények rendszeres áttekintésének és a megfelelő támogató intézkedések meghatározásának színtereként. Az Európai Unió és tagállamai

értékesnek tartják a civil társadalmi szervezetek részvételét a fejlesztésben, és a társadalom minden részét tevékeny szerepvállalásra ösztönzik. Tisztában vannak azzal, hogy a civil társadalmi szervezetek egyaránt szerepet játszanak a demokrácia előmozdításában, valamint a jogokkal rendelkező személyek, a

jogállamiság, a társadalmi igazságosság és az emberi jogok védelmében. Az Európai Unió és tagállamai szót fognak emelni a civil társadalmi mozgástér biztosítása mellett, és növelni fogják a civil társadalmi szervezetek kapacitásépítéséhez nyújtott támogatásukat, hogy azok erőteljesebben hallathassák

hangjukat a fejlesztési folyamatban, és hogy javuljon a politikai, társadalmi és gazdasági párbeszéd. Noha az Európai Unió és tagállamai tudatában vannak, hogy a következő évtizedig szóló menetrendet egészében kell végrehajtani, a fenntartható fejlődés megvalósítása és az átalakulás felgyorsítása érdekében

számos olyan elemmel foglalkoznak majd, amelyek több szakpolitikai területet érintenek. Ilyen elemek például az ifjúság, a nemek közötti egyenlőség, a mobilitás és a migráció, a fenntartható energia és az éghajlatváltozás, a beruházás és a kereskedelem, a jó kormányzás, a demokrácia, a jogállamiság és

az emberi jogok, a fejlettebb gazdaságú fejlődő országokban való innovatív szerepvállalás, valamint a hazai erőforrások mozgósítása és felhasználása. A világméretű demográfiai növekedés és a globális demográfiai változások - a gazdasági, társadalmi és környezeti változásokkal párosulva - egyrészt

lehetőséget jelentenek a fenntartható fejlődés előmozdítására, másrészt komoly kihívások elé állítják azt. A gyermekek és a fiatalok oktatási szükségleteinek kielégítése alapvető jelentőségű ahhoz, hogy felelős polgárokat neveljünk, fenntartható, virágzó társadalmakat alakítsunk ki és

fellendítsük a fiatalok foglalkoztatását. A szegénység felszámolása, a hátrányos megkülönböztetés és az egyenlőtlenségek elleni küzdelem, valamint az az alapvetés, hogy senkit sem hagyhatunk hátra, képezik az Európai Unió fejlesztési együttműködési politikájának gerincét. A szegénység

többdimenziós jelenség, amely gazdasági, társadalmi, környezeti, kulturális és politikai szempontokhoz is kapcsolódik. Az Európai Unió és tagállamai törekedni fognak az éhezés, illetve a hiányos táplálkozás minden formájának megszüntetésére, egyetemes egészségügyi ellátásra, minőségi oktatáshoz és képzéshez való

egyetemes hozzájárásra, megfelelő és fenntartható szociális védelemre és tisztességes munka biztosítására mindenki számára, egészséges környezetben. Az ezeken a területeken való előrelépés szilárdabb alapokra fogja helyezni a fenntartható fejlődést. Az alultápláltság és a hiányos táplálkozás komolyan hátráltatja a

fejlődést, emellett életre szóló következményei vannak, mivel kognitív deficitet okoz, rontja a gyermekek iskolai teljesítményét, valamint rossz egészségi állapotot és alacsonyabb gazdasági termelékenységet eredményez. Az Európai Unió és tagállamai azon dolgoznak majd, hogy mindenki számára

hozzáférést biztosítsanak megfizethető, biztonságos, elegendő és tápláló élelemhez. Az Európai Unió és tagállamai koordináltan, gyorsított ütemben, ágazatokon átívelően fognak fellépni az éhezés megszüntetése, a diverzifikált helyi és regionális élelmiszer-előállítását szolgáló kapacitások növelése, az

élelmezés- és táplálkozásbiztonság megteremtése, valamint a leginkább veszélyeztetettek – különösen az elhúzódó vagy visszatérő válságok által sújtott országokban élők – rezilienciájának növelése érdekében. Továbbra is odafigyelnek a gyermekek kisgyermekkorai fejlődése érdekében a hiányos

táplálkozás minden formája – így az akár testmagasságban, akár testsúlyban megnyilvánuló fejlődésbeli elmaradás – elleni fellépésen keresztül az alapvető egészségügyi, táplálkozási, vízellátási, csatornázási és higiénés szolgáltatásokhoz, valamint a szociális védelemhez nyújtott támogatásra. Az Európai

Unió és tagállamai támogatják majd a legszegényebb közösségeket abban, hogy mindenki könnyebben jusson termőföldre, élelemhez, vízhez és tiszta, megfizethető, fenntartható energiához úgy, hogy a környezet közben ne károsuljon. Szakpolitikai kezdeményezéseket fognak előmozdítani a termőföld, az élelem, a

víz és az energia közötti leglényegesebb kapcsolódási pontok konkrét kezelésére, és támogatni fogják a partnerországokat az erre irányuló integrált megközelítés megtervezésében és végrehajtásában. A víz iránti keresletnek és a vízhiánynak a következő évtizedekben várható jelentős növekedése komoly

kihívásokat okoz majd, mindenekelőtt az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás terén. A biztonságos ivóvízhez, a csatornázottsághoz és a megfelelő higiénés körülményekhez való egyetemes hozzáférés elengedhetetlen a jó egészség, a jólét, a növekedés és a termelékenység szempontjából. A vízkészletek

emellett különösen ki vannak téve a környezetkárosodás, többek között az éghajlatváltozás hatásainak, ami fenyegeti a mezőgazdaságot és az élelmezésbiztonságot. Az Európai Unió és tagállamai támogatni fogják a fenntartható és integrált vízgazdálkodást, valamint a víz hatékonyabb felhasználását és a

víz újrahasznosítását, többek között a regionális fejlesztésre és integrációra vonatkozó, fokozottabban stratégiai jellegű megközelítés alkalmazása révén. Az egészség központi jelentőségű az emberek életében, továbbá kulcsfontosságú eleme a méltányos és fenntartható növekedésnek és fejlődésnek, ideértve a

szegénység felszámolását is. Az Európai Unió és tagállamai újra megerősítik elkötelezettségüket azon jog védelme és előmozdítása mellett, hogy minden ember az elérhető legmagasabb szintű testi és lelki egészséget élvezze az emberi méltóság, a jólét és a gazdasági jólét mind jobb megvalósulása érdekében. Továbbra is

támogatni fogják a partnerországokat az erős, színvonalas és reziliens egészségügyi rendszerek kiépítésében, amelyek méltányos hozzáférést biztosítanak az egészségügyi szolgáltatásokhoz és egyetemes egészségügyi ellátást garantálnak. Az Európai Unió és tagállamai ebből a célból

támogatni fogják a fejlődő országokat az egészségügyi dolgozók képzésében, toborzásában, kihelyezésében és szakmai továbbképzésében. Elő fogják mozdítani az új egészségügyi technológiákra irányuló kutatást, fejlesztést és beruházást. A minőségi oktatásban való részvétel mindenki számára való

biztosítása a fiatalok foglalkoztatásának és a hosszú távú fejlődésnek egyaránt feltétele. Az Európai Unió és tagállamai támogatni fogják az inkluzív, egész életen át tartó tanulást, valamint a méltányos minőségi oktatást, különösen a kisgyermekkorban és az általános iskolás életkorban.

Előmozdítják majd emellett a középfokú és felsőfokú oktatást, a műszaki képzést és a szakképzést, valamint a munka alapú tanulást és a felnőttoktatást, szükség- és válsághelyzetekben is. Különös figyelmet fognak fordítani a lányok és a nők oktatási és képzési lehetőségeire. Az Európai Unió és tagállamai

fokozzák majd erőfeszítéseiket annak biztosítása érdekében, hogy mindenki rendelkezzen az ahhoz szükséges ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jogokkal, hogy méltó életet élhessen, felelős és termelékeny felnőttként teljes értékű tagja lehessen a társadalomnak, valamint hozzá tudjon járulni

közösségének társadalmi, gazdasági és környezeti jólétéhez. A gyermekek igényeire, jogaira és vágyaira is oda kell figyelni. A legmagasabb gazdasági és társadalmi megtérülési arányú intézkedések közé tartoznak a kisgyermekkorban történő átfogó beavatkozások. Az Európai Unió és tagállamai fokozni fogják

erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy minden gyermeknek joga legyen gondoskodó és biztonságos környezetben felnőni, mivel ez fontos tényező abban, hogy a bennük rejlő potenciál maradéktalan kibontakoztatására képes, egészséges fiatalokká váljanak. Tisztában vannak továbbá azzal, hogy minden gyermek békés

gyermekkorát és minőségi oktatást érdemel, akkor is, ha szükséghelyzet vagy válsághelyzet veszi körül, hogy ne kockáztassuk egy elveszett generáció kialakulását. Az Európai Unió és tagállamai a partnerországokkal együtt arra fognak törekedni, hogy javítsák a gyermekek védelmét, és jobban

bevonják a gyermekeket az őket érintő döntések meghozatalába. Továbbra is komoly kihívás marad, hogy kellő számú minőségi munkahely jöjjön létre a fiatalok számára. Célzott szakpolitikákra és megfelelő beruházásra van szükség a fiatalok jogainak előmozdításához, a társadalmi, polgári és gazdasági

életben való szerepvállalásuk elősegítéséhez, valamint az inkluzív növekedéshez és a fenntartható fejlődéshez való teljes mértékű hozzájárulásuk biztosításához. A fiataloknak a demokratikus folyamatokban is részt kell venniük, és vezető szerepet is fel kell vállalniuk. Ha nem fordítunk kellő

figyelmet a fiatalok oktatására, foglalkoztatására, társadalmi és politikai igényeire, azzal aláássuk a fenntartható fejlesztési célok megvalósítását, és kiszolgáltatottá tesszük őket a bűnözéssel és a radikalizálódással szemben, különösen a konfliktushelyzetekben. Az Európai Unió és tagállamai olyan

konkrét tevékenységekre fognak összpontosítani, amelyek a fiatalok – különösen a fiatal nők és a lányok – sajátos igényeinek kielégítését célozzák, a minőségi foglalkoztatás és a vállalkozási lehetőségek növelése révén, kiegészülve az oktatásra, a szakképzésre és a készségfejlesztésre vonatkozó

hatékony szakpolitikákkal és a digitális technológiákhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés előmozdításával. Mindennek célja a digitális innovációs kapacitás kiaknázása és a technológiai fejlődés előnyeit kihasználó lehetőségek teremtése. Az Európai Unió és tagállamai továbbá törekedni fognak a

fiatalok jogainak és közügyekben való szerepvállalásának a megerősítésére, többek között a helyi gazdaságban, társadalomban és döntéshozatalban való részvételük elősegítése révén, elsősorban az ifjúsági szervezeteken keresztül. A nők és a férfiak közötti, életkortól független egyenlőség elengedhetetlen

a fenntartható fejlődés szempontjából. Ez multiplikátor hatású a szegénység felszámolásában, és kulcsfontosságú az emberi jogokon, a társadalmi igazságosságon és a fenntarthatóságon alapuló demokratikus társadalmak fejlődésének beindításában. Ezen túlmenően a nemek közötti egyenlőség pozitív korrelációban

áll a jólét és a stabilitás magasabb szintjével, valamint az egészség és az oktatás területén elért jobb eredményekkel. Az Európai Unió és tagállamai megállapítják, hogy a nők és a lányok a fejlődés és a változás egyik fő motorját jelentik, továbbá elismerik szerepüket a békeépítésben, a konfliktusrendezésben és

a humanitárius segítségnyújtásban. Még ma is sok nőt és lányt fosztanak meg jogaiktól, az erőforrásoktól és a véleménynyilvánítás lehetőségétől. A nemek egyenlőtlensége a kirekesztés más formáival párosul. Ahhoz, hogy a nők és lányok előbbre jussanak és a nemek közötti egyenlőség javuljon, nőekkel,

lányokkal, férfiakkal és fiúkkal egyaránt dolgozni kell azon, hogy megértsék a jogok, az egyenlőség és a társadalmi szerepek kérdéskörét. Ehhez a társadalom kulcsfontosságú szereplőivel is együtt kell működni, például a tanárokkal, valamint a vallási és közösségi vezetőkkel annak érdekében, hogy a nőekkel és lányokkal

szembeni hátrányos megkülönböztetés megszűnjön. Az Európai Unió és tagállamai gondoskodnak majd arról, hogy a nemek szempontja módszeresen, általánosan érvényesüljön valamennyi szakpolitikában, mivel az a fenntartható fejlesztési célok sikeres elérésében kulcsszerepet játszik. Gyorsítani fognak azon

intézkedések ütemén, amelyek célja a nemek közötti egyenlőség megvalósítása és a nők társadalmi szerepvállalásának növelése, mégpedig a többszereplős partnerségek elmélyítésével, a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés lehetőségeinek bővítésével, valamint a nők és a nőszervezetek

döntéshozatalban való aktív részvételének biztosításával. A kultúra lehetőséget teremt a fejlődésre, valamint egyben annak fontos összetevője is, továbbá előmozdíthatja a társadalmi befogadást, a véleménynyilvánítás szabadságát, az identitás felépítését, a civilek társadalmi szerepvállalásának növelését,

valamint a konfliktusok megelőzését, emellett a gazdasági növekedést is erősíti. Hangsúlyozva, hogy az Európai Uniót az összes emberi jog egyetemessége, oszthatatlansága, egymáshoz való kapcsolódása és egymástól való függése vezérli, az Európai Unió és tagállamai a kultúrák közötti párbeszéd és

együttműködés, valamint a kulturális sokszínűség előmozdítására törekednek majd, továbbá céljuk a kulturális örökség védelme, a kulturális és kreatív ágazatok fellendítése, valamint az olyan kulturális szakpolitikák támogatása, amelyek segíthetnek a fenntartható fejlődés elérésében a helyi körülmények

figyelembevételével. Az Európai Unió és tagállamai fel fognak lépni az elért eredmények terén megmutatkozó egyenlőtlenségek csökkentése érdekében, valamint elő fogják mozdítani a mindenkinek járó esélyegyenlőséget. Ennek során közvetlenül a társadalom legszegényebb és legkiszolgáltatottabb

rétegei számára nyújtanak majd segítséget, valamint inkluzívabb, fenntartható növekedés előmozdítását segítik, amely nem veszélyezteti a jövő generációinak azon képességét, hogy szükségleteiket ki tudják elégíteni. A gazdasági növekedés akkor tartós és akkor előnyösebb a legszegényebbek számára, ha

inkluzív. Az egyenlőtlenségek elleni küzdelem jegyében az Európai Unió és tagállamai támogatják majd továbbá a hatékony, fenntartható és méltányos szociális védelmi rendszereket az alapjövedelem garantálása, a mélyszegénységbe való visszacsúszás megelőzése és a reziliencia kialakítása érdekében. Értékelést

fognak készíteni a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségeket meghatározó tényezőkről és trendekről, valamint hatékonyabbá fogják tenni az egyenlőtlenségek kezelésére szolgáló eszközeiket és az alkalmazott megközelítést. Az Európai Unió és tagállamai az egyenlőtlenségek csökkentésének kérdését a fejlesztési

együttműködésük alapelemévé teszik, és támogatni fogják az innovatív társadalmi gyakorlatokat. Az Európai Unió és tagállamai erősíteni fogják a környezeti és gazdasági gondokkal, a természeti és ember által okozott katasztrófákkal, a konfliktusokkal, valamint az egészséget fenyegető globális

veszélyekkel szembeni rezilienciát, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő népesség körében. A jól kezelt migráció és mobilitás kedvezően hathat az inkluzív növekedésre és a fenntartható fejlődésre. A legális migráció és mobilitás - a tudás, a készségek és a termelői kapacitás transzfere révén -

előnyökkel járhat a migránsokra, családjukra, valamint származási és célországukra nézve is. Ezzel szemben az irreguláris migráció komoly kihívást okozhat, és kedvezőtlen hatást gyakorolhat a származási, a tranzit- és a célországokra egyaránt. A migráció egyre sürgetőbb probléma mind a fejlődő,

mind a fejlett országok számára. Bizonyos esetekben előfordul, hogy a migránsoknak nem biztosítják az emberi jogokat, megtagadják az egészségügyi ellátáshoz és oktatáshoz való hozzáférésüket, és fennáll a veszélye annak, hogy kényszermunka vagy emberkereskedelem áldozataivá válnak. A szerepvállalás

erősítésével - többek között a tervezett és gondosan irányított migrációs politikák révén - elősegíthető az emberek biztonságos, rendezett, legális és felelős migrációja és mobilitása. A migráció kezelése számos szakpolitikai területet érint, köztük a fejlesztést, a jó kormányzást, a biztonságot, az emberi jogokat,

a foglalkoztatást, az egészségügyet, az oktatást, a mezőgazdaságot, az élelmezésbiztonságot, a szociális védelmet és a környezetvédelmet, valamint az éghajlatváltozást is beleértve. Az Európai Unió és tagállamai összehangoltabb, holisztikus és strukturált megközelítést fognak kialakítani a migrációra

vonatkozóan, hogy a lehető legnagyobb szinergiát éri el és képesek legyenek a szükséges befolyást gyakorolni az összes megfelelő uniós szakpolitika, jogi és egyéb eszköz, többek között fejlesztés- és kereskedelempolitikai eszközök alkalmazásával. Fejlesztéspolitikájukon keresztül az Európai

Unió és tagállamai fel fognak lépni az irreguláris migráció kiváltó okaival szemben, és hozzá fognak járulni többek között a migránsok tartós integrációjához a befogadó országokban és a befogadó közösségekben, valamint elő fogják segíteni a származási országukba vagy a tranzitországokba visszatérő

migránsok sikeres társadalmi-gazdasági integrációját. Ehhez hozzátartozik a beruházások, a kereskedelem és az innováció partnerországokban való ösztönzése a növekedés és a foglalkoztatási lehetőségek előmozdítása érdekében. Az Európai Unió és tagállamai fokozni fogják erőfeszítéseiket az

irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyást kiváltó okok kezelése terén, valamint elő fogják segíteni a migráció megfelelőbb kezelését a partnerországokban, annak minden vonatkozásában. A migrációt az Európai Unió külpolitikai párbeszédének kulcselemévé fogják tenni, többek között

testreszabott válaszok kidolgozása és a partnerségek megerősítése révén, átlátható és demokratikus módon. Az Európai Unió és tagállamai elő fogják mozdítani a lakóhelyüket hosszú távon elhagyni kényszerülő személyek méltóságának megőrzését és rezilienciáját, valamint a befogadó országok és a befogadó

közösségek gazdasági és társadalmi életébe való bevonásukat, mivel tisztában vannak azzal, hogy a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek képességei olyan kulcsfontosságú, hordozható erőforrások, amelyek elengedhetetlenek ellenálló képességük és életük újjáépítése, valamint a befogadó közösségek

életéhez való hozzájárulásuk szempontjából. Az Európai Unió és tagállamai a jogokon alapuló megközelítést fognak alkalmazni, különös figyelmet fordítva a nőkre, a kísérővel rendelkező és a kísérő nélküli kiskorúakra, valamint a különösen kiszolgáltatott helyzetben lévő személyekre.